

Krachtlijnen van het internationaal onderwijs- en vormingsbeleid maart 2024 – juni 2024

Europese Unie

1 Onderwijs en vorming in de algemene beleidscontext van de Europese unie

1.1 Het Belgisch voorzitterschap van de Raad van de EU

Januari – juni 2024

Het Belgisch voorzitterschap van de Raad van de EU loopt bijna op zijn einde. Er werden zes prioriteiten afgebakend:

- 1 De rechtstaat, de democratie en de eenheid verdedigen
- 2 Ons concurrentievermogen versterken
- 3 Op weg naar een groene en rechtvaardige transitie
- 4 Onze sociale en gezondheidsagenda versterken
- 5 De mensen en de grenzen beschermen
- 6 Europa als wereldspeler promoten

Op 12 april 2024 vond een tussentijdse persconferentie van het Belgisch voorzitterschap plaats. De eerste minister en minister van Europese Zaken gaven een persconferentie om te markeren dat het voorzitterschap halverwege zijn termijn was.

Het Belgisch voorzitterschap van de Raad van de EU kent twee grote blokken: zoveel mogelijk dossiers afronden voor de verkiezingen van het Europees Parlement van 6 tot 9 juni en bijdragen aan de nieuwe strategische agenda 2024-2029 om de EU klaar te stomen voor de komende 5 jaar.

Het Belgisch voorzitterschap sloot op dit moment reeds 67 akkoorden met het Europees Parlement. Daarnaast finaliseerde het Belgische voorzitterschap ook een hele reeks dossiers waarin diens voorganger, het Spaans voorzitterschap, een voorlopig politiek akkoord bewerkstelligde.

[De persconferentie](#)

1.2 Het aankomende Hongaars voorzitterschap van de Raad van de EU

Juli – december 2024

Kort na de Europese verkiezingen zal Hongarije het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie overnemen. De website met het programma werd nog niet officieel gelanceerd. Belangrijke prioriteiten zijn:

- Het versterken van concurrentievermogen
- Het aanpakken van demografische uitdagingen
- Het faciliteren van het uitbreidingsbeleid met de westelijke Balkan
- Het aanpakken van illegale migratie en de externe dimensie van migratie
- Het versterken van het Europese defensiebeleid
- Het vormgeven de toekomst van het cohesiebeleid
- De goedkeuring van de EU-begroting voor 2025

Het trio-programma van Spanje, België en Hongarije geeft alvast richting voor het Hongaars voorzitterschap.

[Het trio-programma](#)

2 Onderwijs en vorming

2.1 Het Belgisch voorzitterschap en onderwijs

Flagship conference: Lifelong Learning

17-18 april 2024

De conferentie ging dieper in op de kern van levenslang leren en werd gekeken waarom sommigen gedijen in dit dynamische landschap terwijl anderen moeilijker te bereiken zijn. Er werd gekeken naar wie deelneemt aan levenslang leren en wat mogelijke barrières en hefboomen kunnen zijn. In break-outsessies werd dieper ingegaan op: motivatie, governance, partnerschap, flexibele leerwegen en evidence-informed beleid.

[Het volledige videoverslag van de conferentie](#)

Digital Dialogues conferentie

28-29 mei 2024

De conferentie ging in op discussies over het raakvlak tussen onderwijs/opleiding en het digitale landschap.

Centraal in deze dialogen over digitaal onderwijs stond het verkennen van de evoluerende digitale realiteit binnen het onderwijs. Het toenemende belang van digitale technologieën binnen onderwijsomgevingen maakt het noodzakelijk de impact ervan kritisch te onderzoeken en te zorgen voor rechtvaardige en ethische praktijken. Daarnaast werd er gekeken naar de twee in 2023 aangenomen aanbevelingen van de Raad over digitaal onderwijs en digitale opleiding. Deze aanbevelingen doen dienst als richtsnoeren voor het verbeteren van digitale vaardigheden en competenties in de hele Europese Unie.

Conferentie voor de 50e verjaardag van het Education Committee

13 juni 2024

Op 13 juni 2024 wordt in Brussel een conferentie georganiseerd door het Belgisch voorzitterschap van de Raad van de EU en het Secretariaat-Generaal van de Raad.

De oprichting van het Onderwijscomité door de Resolutie van 6 juni 1974 legde de basis voor samenwerking tussen de EU-lidstaten op het gebied van onderwijs en opleiding. De afgelopen vijf decennia heeft het Onderwijscomité een centrale rol gespeeld bij het vormgeven van de werkzaamheden van de Raad en het bevorderen van de Europese samenwerking op dit gebied.

De conferentie brengt huidige en voormalige leden van het Education Committee samen met stakeholders van over heel Europa. Tijdens de conferentie zal er gereflecteerd worden over het werk en de verwezenlijkingen van het Education Committee, zoals het Erasmus+ programma. Er zal ook gekeken worden naar mogelijkheden om samenwerking op vlak van onderwijs en vorming op Europees niveau te vergroten.

[De website](#)

2.2 Het aankomende Hongaars voorzitterschap en onderwijs

Tijdens het Hongaars voorzitterschap zal de Europese Commissie zich waarschijnlijk buigen over de volgende zaken:

- Communicatie over de Joint European Degree
- Voorstel van aanbeveling van de Raad over aantrekkelijke en duurzame loopbanen in het hoger onderwijs
- Voorstel van aanbeveling van de Raad over een Europese kwaliteitsgarantie en erkeningssysteem

Daarnaast wil Hongarije zich vooral focussen op het concurrentievermogen van het hoger onderwijs in Europa, nodige vaardigheden en competenties in een veranderende wereld en groene en digitale transitie in onderwijs.

2.3 Voorstel voor een blauwdruk voor het Europese diploma

27 maart 2024

Op 27 maart heeft de Europese Commissie een pakket met ambitieuze voorstellen voor het hoger onderwijs goedgekeurd. Het pakket heeft als doel om toe te werken naar een Europees diploma. In de blauwdruk wordt een concreet samenwerkingstraject voorgesteld en worden ondersteunende maatregelen geschetst. Als onderdeel van het pakket heeft de Commissie ook twee voorstellen voor aanbevelingen van de Raad aangenomen. Het bouwt voort op de resultaten van zes Erasmus+-proefprojecten waarbij meer dan 140 instellingen voor hoger onderwijs uit alle EU-landen betrokken waren.

Het Europese diploma is een nieuw type diploma dat toegekend kan worden na een transnationale bachelor, master of doctoraat. Het wordt overal in de EU erkend. Het zou gaan over een gezamenlijke en op vrijwillige basis toegekend diploma door een groep universiteiten in heel Europa, op basis van een gemeenschappelijke reeks criteria die op Europees niveau zijn overeengekomen.

Het Europese diploma moet bijdragen aan het concurrentievermogen van Europa door digitale en groene vaardigheden te versterken. Daarnaast moet het een sterk symbool van gemeenschappelijke Europese identiteit vormen en verbondenheid bieden.

Voor studenten zal het meer mogelijkheden bieden om aan verschillende universiteiten in verschillende EU-landen te studeren en af te studeren met één universeel erkend diploma.

Voor instellingen voor hoger onderwijs zal het eenvoudiger worden om een gezamenlijke opleiding op te zetten met verschillende universiteiten in heel Europa, door onnodige belemmeringen weg te nemen. Het zal deze universiteiten ook helpen hun concurrentievermogen en aantrekkelijkheid te vergroten.

De commissie stelt een geleidelijke aanpak voor:

- Een voorbereidend Europees label dat wordt toegekend aan opleidingen die voldoen aan de Europese criteria. Dit betekent dat studenten een certificaat met Europees diplomalabel ontvangen samen met hun diploma
- Een Europees diploma als nieuwe type van kwalificatie dat ofwel uitgereikt wordt door verschillende universiteiten van verschillende landen of door een Europese instantie dat opgericht kan worden door de verschillende universiteiten.

Om EU-landen te ondersteunen zou de Commissie een European degree policy lab willen opstarten om guidelines en actieplannen uit te werken, een jaarlijks forum voor het Europees diploma organiseren en nieuwe Erasmus+-ondersteuning voor European degree pathway projects.

[De blauwdruk](#)

Vraag: rompslomp voor leraren met buitenlands diploma: effecten hiervoor?

[Voorstel voor aanbeveling van de Raad over aantrekkelijke en duurzame loopbanen in het hoger onderwijs](#)

Het bestaan van een Europees diploma vereist ook toegewijd en geschoold personeel. In het voorstel van de Commissie worden aanbevelingen gedaan om:

- ervoor zorgen dat de hoger onderwijs systemen de ongelijke erkenning van de verschillende taken van het personeel aanpakt. Naast onderzoek zijn sommigen ook bezig met lesgeven, het ontwikkelen van transnationale onderwijsactiviteiten, microcredentials,...
- talent aantrekken en behouden in de academische wereld
- een werkomgeving te creëren die hoogwaardig en inclusief onderwijs, transnationale onderwijsactiviteiten en kennisdeling biedt.

Om getalenteerde mensen aan te trekken en te behouden in academische carrières, moet het hoger onderwijs concurrerende arbeidsomstandigheden en academische vrijheid bieden aan hun personeel

[Het voorstel](#)

[Voorstel van aanbeveling van de Raad over een Europese kwaliteitsgarantie en erkenningsstelsel in het hoger onderwijs](#)

Kwaliteitsborging in het hoger onderwijs is van cruciaal belang om het vertrouwen tussen universiteiten en het vertrouwen van werkgevers in hun diploma's te waarborgen. Veel instellingen voor hoger onderwijs in Europa geven aan dat de kwaliteitsgarantie voor transnationale programma's nog steeds te lang, duur en slecht geschikt is voor transnationale gezamenlijke programma's.

Het Europees systeem voor kwaliteitsborging en erkenning in het hoger onderwijs zou

- transnationale samenwerking tussen instellingen voor hoger onderwijs in Europa bevorderen de leermobiliteit van mensen vergemakkelijken
- de ontwikkeling van gezamenlijke programma's te vergemakkelijken
- de mogelijkheid bieden om snel in te spelen op snel veranderende maatschappelijke en marktbehoeften met onderwijsprogramma's

- bij dragen tot de automatische erkenning van leerervaringen in het buitenland en kwalificaties

[Het voorstel](#)

2.4 Aanbeveling van de Raad: “Europe on the move” – mogelijkheden voor leermobiliteit voor iedereen

13 mei 2024

De Raad van de EU heeft een aanbeveling aangenomen die meer mogelijkheden geeft om in het buitenland te studeren of een opleiding te volgen, zowel binnen de EU als in niet-EU-landen. De aanbeveling “Europa in beweging” (Europe on the Move) moet leermobiliteitskansen voor iedereen verhogen. De tekst bevat een aantal voorstellen voor maatregelen en doelstellingen om meer mensen in staat te stellen buiten hun land van herkomst te studeren of een opleiding te volgen. De focus ligt op mensen die doorgaans minder mogelijkheden hebben om in het buitenland te studeren of te leren.

Om meer mensen de mogelijkheid tot leermobiliteit te geven, bevat de aanbeveling van de Raad nieuwe doelstellingen voor 2030 op EU-niveau:

- ten minste 23% van de afgestudeerden in het hoger onderwijs moet een leermobiliteitservaring hebben
- ten minste 12% van de lerenden die beroepsonderwijs of een beroepsopleiding volgen moet van leermobiliteit in het buitenland gebruik maken

[De aanbeveling](#)

[Het persbericht](#)

2.5 Rapporten en publicaties

2.5.1 Rapport van de 6^e European Education Summit

21 maart 2024

Op 30 november vond de zesde European Education Summit plaats in Brussel. Dit is de jaarlijkse onderwijstop van de European Education Area. Beleidsmakers van EU-instellingen en daarbuiten en de (Europese) stakeholders binnen onderwijs komen hier samen.

[Het eindrapport](#)

2.5.2 Europeanen en hun talen

Mei 2024

De Eurobarometer over Europeanen en hun talen geeft informatie over de taalvaardigheid van burgers, het gebruik van talen en hun houding ten opzichte van het leren van de talen van de Europese Unie. Het geeft ook een evolutie weer, door de resultaten te vergelijken met de vorige enquête uit 2012. Naast een globaal rapport werden ook factsheets per land gepubliceerd.

Enkele belangrijke bevindingen:

- De houding ten aanzien van meertaligheid is aanzienlijk positief:

- 86% is het ermee eens dat iedereen ten minste één andere taal dan zijn moedertaal moet spreken en 69% meer dan één andere taal.
- Voor 76% van de Europeanen moet het verbeteren van talenkennis een beleidsprioriteit zijn.
- Voor 84% moeten regionale en minderheidstalen beschermd worden.
- De kennis van andere talen dan de moedertaal is vooruitgegaan ten opzichte van 2012
 - Drie op vijf Europeanen kunnen een gesprek voeren in een andere taal dan hun moedertaal. Dit aandeel stijgt tot vier op vijf bij jonge Europeanen (15- tot 24-jarigen).

[De barometer](#)

2.5.3 Nieuwe richtsnoeren over welbevinden op school voor beleidsmakers en onderwijzers

De eerste bevindingen van de expertgroep van de Europese Commissie voor het verbeteren van ondersteunende leeromgevingen voor kwetsbare leerlingen en het bevorderen van welbevinden en mentaal welzijn op school resulteerden in richtsnoeren voor beleidsmakers en schoolleiders, leerkrachten en opvoeders.

De richtlijnen bevatten 11 aanbevelingen om een systeembrede en schoolbrede benadering van welbevinden en mentaal welzijn te implementeren. De aanbevelingen omvatten:

- De nadruk op preventie: het opbouwen van competenties door middel van sociaal en emotioneel leren, het garanderen van fysieke activiteiten en gezonde voeding, het waarborgen van rechtvaardigheid door middel van gerichte maatregelen
- Duurzame capaciteitsuitbreiding: beleidsmakers moeten rekening houden met de extra middelen die nodig zijn voor lerarenopleiding en professionele ontwikkeling
- Onderwijsactoren in staat stellen om te innoveren in het onderwijs, rekening houdend met hun eigen mentaal welzijn
- Jongeren betrekken bij het vormgeven van hun leerervaring
- Onderwijsactoren en jongeren doeltreffend ondersteunen door netwerken op te zetten met belanghebbenden uit verschillende sectoren

[De richtsnoeren voor beleidsmakers](#)

[De richtsnoeren voor schoolleiders, leraren en opvoeders](#)

2.5.4 Eurydice-rapport: Leren voor duurzaamheid in Europa: competenties opbouwen en leerkrachten en scholen ondersteunen

16 april 2024

Dit Eurydice-rapport bekijkt de ontwikkeling van duurzaamheidscompetenties onder lerenden en de ondersteuning die wordt geboden aan leerkrachten en scholen. Er wordt onderzocht hoe duurzaamheid is ingebed in curricula en in hoeverre duurzaamheidscompetenties (gedefinieerd op basis van het Europese GreenComp-kader) hierin zijn opgenomen. Vervolgens onderzoekt het de rol van leerkrachten en schoolleiders bij het bevorderen van duurzaamheid, door te kijken naar de lerarenopleidingen, professionele ontwikkeling van leraren en schoolleiders op vlak van duurzaamheid. Tot slot wordt er ingegaan op de whole school approach van duurzaamheid. Het rapport neemt zowel basis- als secundair onderwijs onder de loep en is gebaseerd op kwalitatieve gegevens over beleids- en ondersteunende maatregelen.

[Het rapport](#)

2.5.5 Eurydice-rapport: de validatie van non-formeel en informeel leren in hoger onderwijs in Europa

30 april 2024

Dit Eurydice-rapport onderzoekt of en in hoeverre hogeronderwijsstelsels in heel Europa leerresultaten van non-formeel en informeel leren erkennen en valideren. Het rapport bouwt voort op de ondersteunende documenten en doelstellingen van de EU die in het kader van het Bolognaproces zijn gemaakt. Het onderzoekt de erkenning van non-formeel en informeel leren als een alternatieve toegangsroute tot onderwijs en een manier om te voldoen aan de studievereisten van het hoger onderwijs. Daarnaast wordt in het rapport gekeken naar de soorten leeractiviteiten die kunnen worden gevalideerd en de kwaliteitsborgingsmechanismen voor validatie.

Het rapport bekijkt 37 onderwijsstelsels die deel uitmaken van het Eurydice-netwerk en bevat kwalitatieve gegevens voor het schooljaar 2023-2024.

[Het rapport](#)

2.5.6 Comparatief rapport: de Europese Hoger Onderwijsruimte in 2024: implementatierapport van het Bolognaproces

Het rapport over de implementatie van het Bolognaproces geeft een overzicht van de meest recente beleidsverbintenissen in de Europese Hoger Onderwijsruimte (EHOR) en beoordeelt de uitvoering ervan in de landen.

De nieuwe editie is opgebouwd uit zes hoofdstukken:

- Achtergrondgegevens over de Europese hoger onderwijssector waarin de beleidsverbintenissen werden geïmplementeerd.
- De drie belangrijkste verbintenissen van de EHOR-landen met betrekking tot de diploma's, de erkenning van kwalificaties en kwaliteitsgarantie.
- De fundamentele waarden waarover de EHOR overeenstemming heeft bereikt: academische vrijheid, academische integriteit, institutionele autonomie, participatie van studenten en personeel en publieke verantwoordelijkheid voor en van het hoger onderwijs.
- De uitvoering van het beleid op vlak van de sociale dimensie.
- De leer- en onderwijsdoelstellingen die zijn vastgesteld in de Ministeriële Communiqué van Rome (2020).
- Mobiliteit en internationalisering, met extra aandacht voor hoger onderwijsinstellingen die de Oekraïense academische gemeenschap ondersteunen.

[Het rapport](#)

OESO

3 Publicaties

3.1 Social and emotional skills for better lives

26 april 2024

Dit rapport stelt de resultaten van bevraging over sociale en emotionele vaardigheden (SSES) van de OESO (2023) voor. De SSES is de enige bevraging op wereldwijde schaal om deze vaardigheden bij 10- tot 15-jarigen te onderzoeken.

Het rapport onderzoekt hoe de bepaalde sociale en emotionele vaardigheden verschillen per socio-demografische groep en wat het effect ervan is.

De resultaten tonen aan dat de sociale en emotionele vaardigheden gelinkt zijn aan betere levensresultaten, succes, grotere levenstevredenheid, gezonder gedrag, minder examen- en klassenangst en ambitieuzere carrièreplannen. Uit het onderzoek blijkt ook dat deze vaardigheden ongelijk verdeeld zijn over studenten naar leeftijd, geslacht en sociaaleconomische achtergrond.

SSES 2023 werd afgenomen in Bulgarije, Chili, Peru, Spanje, Mexico, Oekraïne, Bogotá (Colombia), Delhi (India), Dubai (Verenigde Arabische Emiraten), Emilia-Romagna (Italië), Gunma (Japan), Helsinki (Finland), Jinan (China), Kudus (Indonesië), Sobral (Brazilië) en Turijn (Italië). De resultaten worden vergeleken met SSES 2019.

[De publicatie](#)

